

OPAKOWANIA	NORMA BRANŻOWA	BN-72
	Opakowania jednostkowe z tworzyw sztucznych	6412-04
	Butelki 1 dm ³ z polietylenu do olejów silnikowych	Grupa katalogowa V 93 ¹⁾

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są butelki 1 dm³ z polietylenu, jednorazowego użytku do olejów silnikowych, formowane metodą wytłaczania i rozdmuchu.

1.2. Normy związane

PN-69/C-89067 Tworzywa sztuczne. Oznaczanie zmian masy i wymiarów pod wpływem działania substancji chemicznych
 PN-61/N-03010 Statystyczna kontrola jakości. Losowy wybór sztuk do próbek
 PN-67/O-79252 Produkty w opakowaniach transportowych. Znaki i znakowanie
 BN-72/6364-01 Tworzywa sztuczne. Polietylen II 003/GO
 BN-72/6410-09 Opakowania z tworzyw sztucznych. Butelki. Podział
 BN-72/6412-02 Opakowania jednostkowe z tworzyw sztucznych. Ogólne wymagania i badania

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

2.1. Podział butelek — wg BN-72/6410-09.

2.2. Odmiany. Butelki dzieli się na odmiany w zależności od treści wytłoczonego napisu informacyjnego np. Selektol 9, Lux dw, Extra 7u, Extra 10u, F-125 i inne.

2.3. Sposób budowy oznaczenia. W wyróżniku oznaczenia należy podać symbol butelki wg BN-72/6410-09, ewentualnie symbol wg SWW oraz nazwę odmiany wg 2.2.

2.4. Przykład oznaczenia butelki F-125 o symbolu wg BN-72/6410-09 — 521/17:

BUTELKA F-125 521/17 BN-72/6412-04

¹⁾ Symbol wg SWW: 1364-212.

3. WYMAGANIA

3.1. Materiał — polietylen o niskiej gęstości II 003/GO wg BN-72/6364-01 lub inny spełniający wymagania podanej normy.

3.2. Barwa — jednolita, kolory na podstawie uzgodnienia pomiędzy producentem i odbiorcą. Pomocniczym kryterium intensywności zabarwienia jest obustronnie zatwierdzony wzorec.

3.3. Wygląd zewnętrzny — wg uzgodnionego wzorca.

3.4. Wymiary i kształt — na podstawie uzgodnienia pomiędzy odbiorcą i producentem.

3.5. Pojemność. Pojemność całkowita powinna być większa co najmniej o 10% od pojemności nominalnej.

3.6. Odporność na uderzenia przy swobodnym spadku. Butelki powinny wytrzymać jeden swobodny spadek z wysokości 1,50 m bez uszkodzenia wg metody podanej w 5.5.5.

3.7. Szczelność zamknięcia. Butelki poddane badaniu wg 5.5.6 nie powinny wykazywać przecieków po przeprowadzonym badaniu.

3.8. Masa butelki — uzależniona od kształtu i wymiarów.

3.9. Odporność chemiczna. Butelka poddana badaniu wg PN-69/C-89067 nie powinna wykazywać zmian masy przekraczających 1%, przy zachowaniu niezmiennego wyglądu zewnętrznego próbki i barwy kąpielii.

3.10. Odporność butelek z polietylenu na korozję naprężeniową. Butelka przeznaczona do cieczy chemicznie czynnych lub powierzchniowo czynnych poddana badaniu w warunkach opisanych w 5.5.9 nie powinna ulec uszkodzeniu.

Zjednoczenie Przemysłu Tworzyw Sztucznych „Erg”

Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Tworzyw Sztucznych „Erg”
 dnia 16 sierpnia 1972 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 lipca 1973 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 21/1972 poz. 46)

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Butelki należy pakować w zespany rękaw foliowy po 100 sztuk. Po uzgodnieniu z odbiorcą dopuszcza się inny sposób pakowania.

W przypadku stosowania paletyzacji, butelki w opakowaniach transportowych należy formować w jednostki ładunkowe przy użyciu palet o wymiarach 800×1200 mm pod warunkiem zabezpieczenia butelek przed trwałym zdeformowaniem się.

4.2. Znakowanie. Do każdego opakowania transportowego należy dołączyć przywieszki lub nakleić nalepkę zawierającą co najmniej następujące znaki:

- znak fabryczny lub nazwę producenta,
- oznaczenie wg 2.4,
- pojemność nominalną butelki w dm³,
- liczbę butelek w opakowaniu,
- datę produkcji,
- numer partii,
- znak KJ.

Znaki powinny być wykonane zgodnie z PN-67/O-79252.

4.3. Przechowywanie. Butelki należy przechowywać w magazynach krytych w odległości nie mniejszej niż 1 m od czynnych urządzeń grzejnych, w temperaturze do 40°C, zapakowane w opakowania transportowe lub uformowane w jednostki ładunkowe wg 4.1.

4.4. Transport. Butelki zapakowane w opakowania transportowe lub uformowane w jednostki ładunkowe wg 4.1 należy przewozić krytymi lub okrywanymi środkami transportu w sposób zabezpieczający je przed zabrudzeniem lub uszkodzeniem. Butelki należy ładować do granic wykorzystania pełnej pojemności środka transportowego.

5. BADANIA

5.1. Wielkość partii. Partię stanowi produkcja butelek jednej doby, tej samej odmiany i barwy w liczbie nie większej niż 40 000 sztuk, wyprodukowana według tej samej technologii i z tego samego typu surowca.

5.2. Program badań

5.2.1. Badania pełne przeprowadza się co najmniej 2 razy w roku oraz w przypadku zmian materiałowych i technologicznych, a także na żądanie zamawiającego.

Badania pełne obejmują sprawdzenia:

- materiału (3.1),
- barwy (3.2),

- wyglądu zewnętrznego (3.3),
- wymiarów (3.4),
- pojemności (3.5),
- odporności na uderzenie przy swobodnym spadku (3.6),
- szczelności zamknięcia (3.7),
- masy butelek (3.8),
- odporności chemicznej (3.9),
- odporności na korozję naprężeniową (3.10).

5.2.2. Badania niepełne należy wykonywać dla każdej partii. Badania niepełne obejmują sprawdzenie wymagań wg 5.2.1 a) ÷ d), f), h).

5.3. Grupy badań. W zależności od wielkości próbki i charakteru badań rozróżnia się dwie grupy badań:

- I grupa badań — badania wg 5.2.1 b), c), d), e), h),
- II grupa badań — badania wg 5.2.1 f), g), i), j).

5.4. Pobieranie i liczność próbek. Próbki do badań należy pobierać metodą losową wg PN/N-03010. Do badań w grupie I liczbę butelek podaje tablica kol. 2. Do badań w grupie II liczbę butelek podaje tablica kol. 4. Do badań w grupie II należy pobrać butelki zbadane w grupie I z wynikiem pozytywnym.

Liczność partii sztuk	I Grupa badań		II Grupa badań	
	liczność próbki sztuk	najwię- ksza do- puszczalna liczba sztuk nie- dobrych w próbce	liczność próbki sztuk	najwię- ksza do- puszczalna liczba sztuk nie- dobrych w próbce
1	2	3	4	5
do 4000	15	1	5	0
4001 ÷ 10000	40	2	5	0
10001 ÷ 40000	60	3	10	0

5.5. Opis badań

5.5.1. Sprawdzenie materiału. Należy sprawdzić, czy materiały użyte do produkcji butelek mają zaświadczenie stwierdzające zgodność z obowiązującymi normami.

5.5.2. Sprawdzenie barwy i wyglądu zewnętrznego należy wykonać nieuzbrojonym okiem przez porównanie z zatwierdzonym wzorcem.

5.5.3. Sprawdzenie wymiarów. Średnicę gwintu należy sprawdzać za pomocą sprawdzianu przechodniego i nieprzechodniego. Grubość ścianki sprawdzać na przeciętej butelce za pomocą suwmiarki z dokładnością do 0,1 mm.

5.5.4. Sprawdzenie pojemności należy wykonać przy użyciu wody o temperaturze $20 \pm 1^{\circ}\text{C}$ i cylindra pomiarowego.

5.5.5. Sprawdzenia odporności na uderzenia przy swobodnym spadku — przeprowadzić wg BN-72/6412-02 p. 5.5.5. Dopuszcza się stosowanie uchwyty metalowego zamiast elektromagnesu.

5.5.6. Sprawdzenie szczelności zamknięcia. Badanie należy wykonać w dniu następnym po wyprodukowaniu butelek. Butelki należy napełnić do pojemności około 90% zabarwioną wodą o temperaturze $17 \pm 2^{\circ}\text{C}$, zamknąć i starannie wytrzeć. Następnie odwrócić zamknięciem w dół i ustawić na bibule filtracyjnej. Określić liczbę butelek, które wykazały nieszczelność, ślady przecieków wody po upływie 10 min.

5.5.7. Sprawdzenie masy należy wykonać na wadze z dokładnością do 1 g.

5.5.8. Sprawdzenie odporności chemicznej — wg BN-72/6412-02 p. 5.5.8.

5.5.9. Sprawdzenie korozji naprężeniowej — wg BN-72/6412-02 p. 5.5.9.

5.6. Ocena wyników badań

5.6.1. Partia butelek zgodna z wymaganiami normy ze względu na badania w grupie I. Badaną partię uznaje się za zgodną z wymaganiami, jeżeli liczba sztuk niedobrych w próbce jest mniejsza lub równa liczbie podanej w 5.4 (tablica kol. 3).

5.6.2. Partia butelek zgodna z wymaganiami normy ze względu na badania w grupie II. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli każde badanie w tej grupie dało wynik pozytywny.

5.7. Ocena partii. Partię należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli badania w obu grupach dały wynik pozytywny. Partię, której badania dały wynik negatywny należy odrzucić.

5.8. Zaświadczenie producenta o wynikach badań. Na żądanie odbiorcy zawarte w zamówieniu, producent powinien przedstawić zaświadczenie zawierające co najmniej:

- a) nazwę i adres producenta,
- b) oznaczenie wyrobu wg 2.2,
- c) wyniki badań wg 5.5,
- d) datę produkcji,
- e) znak KJ,
- f) datę wystawienia zaświadczenia.

K O N I E C